

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS nro 27/2023 toimikausi 2020-2023

Aika	15.6.2023 klo 12.00-16.00
Paikka	Hanasaari, Hanasaarenranta 5, 02100 Espoo
Osallistujat	Sirkku Pikkujämsä, puheenjohtaja (paikalla)

Jäsenet

Juha Auvinen (paikalla)
Teppo Heikkilä (paikalla)
Tapani Hämäläinen, varapj. (paikalla k. 1,3-12)
Sirkku Jyrkkiö (paikalla k. 2-12)
Janne Leinonen, varapj. (paikalla)
Ismo Linnosmaa (etänä)
Mirva Lohiniva-Kerkelä, varapj. (etänä)
Heikki Lukkarinen (poissa)
Minna-Liisa Luoma (poissa)
Marja Pöllänen (paikalla)
Sari Raassina (poissa)
Piia Rannanheimo (paikalla)
Juhani Sand (poissa)
Valpuri Taulasalo (paikalla)
Katri Vehviläinen-Julkunen (etänä)

Varajäsenet

Riitta Aejmelaeus (poissa)
Veli-Matti Ulander (poissa)
Vesa Jormanainen (paikalla)
Juha Korpelainen (poissa)
Kirsi Vainiemi (paikalla)
Marina Kinnunen (poissa)
Jarmo J. Koski (paikalla)
Niina Koivuviita (paikalla)
Eeva Reissell (poissa)
Nina Lindfors (poissa)
Tuula Kock (paikalla)
Kari Punnonen (poissa)
Sari Mäkinen (poissa)
Kirsti Tolonen (poissa)
Teuvo Antikainen (paikalla k. 2-12)

Pysyvä sihteeristö

Kati Koskinen, pääsihteerä (paikalla)
Ritva Bly, erityisasiantuntija (poissa)
Sari Koskinen, erityisasiantuntija (paikalla)
Reima Palonen, erityisasiantuntija (paikalla)
Leena Alanne, assistentti (paikalla)

Asiantuntijat

Ilona Autti-Rämö (paikalla)
Mika Gissler (paikalla)
Katariina Klintrup, Palkon sivutoiminen sihteerä (paikalla)
Jorma Komulainen (etänä)
Maija Miettinen (paikalla)
Lauri Pelkonen (paikalla)
Kari Tikkinen (poissa)
Susanne Uusitalo (paikalla)

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisen kokouksen pöytäkirja 4.5.2023, (liite 1)

Päätös: Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus.

Merkittiin tiedoksi edellisen kokouksen pöytäkirja.

Hyväksyttävät suositukset ja kriteerit

2. Skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus (liitteet 2a-c), Sari Koskinen

Miepä-jaosto on viimeistellyt skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus-suosituksen ja valmistellut sen tiivistelmän.

Asian käsittely: Tiivistelmästä keskusteltiin ja tehtiin ehdotuksia tiivistelmän tekstin ymmärrettävyyden lisäämiseksi. Suositukseen haluttiin selkeämmin näkyville menetelmät, joita suositus koskee.

Päätös: Hyväksyttiin suositus ehdotetuina muutoksina ja sen tiivistelmä huomioiden sovitut muutokset.

Otakantaan hyväksyttävät suositusluonnokset

3. Esiselvitys hedelmöityshoitoja ja muita lisääntymislääketieteen menetelmiä koskevien suositusten pohjaksi – hyväksyminen kommentoitavaksi (liite 3), Reima Palonen

Lisääntymisterveyden jaosto on valmistellut esiselvityksen hedelmöityshoitoja ja muita lisääntymislääketieteen menetelmiä koskevan suosituskokonaisuuden käsittelyn pohjaksi. Osa selvityksestä esiteltiin alustavasti jo edellisessä kokouksessa.

Keskustelussa todettiin mm., että lääketieteellinen ja yhteiskunnallinen kehitys haastaa terveydenhuollon perinteisen tehtävän, joka on sairauden hoito ja terveyden edistäminen. Julkiseen terveydenhuoltoon kohdistuvat vaatimukset lisääntyvät koko ajan. Resurssit ovat rajalliset sekä lahjasolujen että henkilöstön osalta. Lisätään esiselvitykseen maininta hoidoilla saavutettavissa olevasta terveyshyödyistä.

Hyväksyttiin esiselvitys vietäväksi kommentoitavaksi otakantaa-palveluun. Lopullinen hyväksyntä siirtyy uudelle kokoonpanolle. Lisäksi keskusteltiin viestinnästä.

Päätös: Hyväksyttiin esiselvitys muutoksina vietäväksi otakantaa-palveluun.

Muut päätettävät asiat

4. Asiantuntijanimitysten jatkaminen, Kati Koskinen

Todettiin Ilona Autti-Rämö ja Susanne Uusitalo esteellisiksi olemaan läsnä asian käsittelyn aikana, koska asia koski heidän asiantuntijatehtäviään. Molemmat poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Ilona Autti-Rämö ja Susanne Uusitalo on valittu Palkon asiantuntijoiksi erityisesti suositusvalmisteluihin liittyvien eettisten asioiden osalta. Heidän sopimuskautensa päättyy Palkon nykyisen toimikauden päättyessä 30.6.2023. Jaostojen jäsenet sekä asiantuntijat vahvistetaan 1.7.2023 aloittavan neuvoston ensimmäisessä kokouksessa elokuussa.

Palkon tulevalle toimikaudelle siirtyy useita suositusvalmisteluja, joihin liittyy myös eettinen analyysi. Jotta siirtymä toimikausien yli olisi mahdollisimman sujuva, ja valmistelutyö voisi jatkua jo ennen elokuun neuvoston kokousta, niin esitetään Autti-Rämön ja Uusitalon nykyisten nimitysten jatkamista 30.9.2023 saakka entisin ehdoin.

Päätös: Neuvosto päätti jatkaa Ilona Autti-Rämön ja Susanne Uusitalon asiantuntijanimityksiä 30.9.2023 saakka.

Muut asiat

5. Katsaus Palkon toimikauteen 2020-2023, Kati Koskinen

Ehdotettiin, ettei yhteenvetoa Palkon toimikaudesta 2020-2023 esitellä kokouksessa, vaan siitä laaditaan blogikirjoitus Palkon kotisivuille.

Päätös: Tehdään Palkon toimikaudesta 2020-23 blogikirjoitus Palkon kotisivuille.

6. Puheenjohtajien jaosto, Reima Palonen

Katsaus pj-jaostossa käsiteltyihin ajankohtaisiin asioihin.

Jaoston kokouksessa saatiin katsaus uuden kokoonpanon nimittämisen tilanteesta ja keskusteltiin tulevan toimikauden jaostoista ja niiden nimittämisestä sekä ennen tätä kokousta pidetyn sisäisen seminaarin sisällöstä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

7. Kuvantamistutkimusten jaosto, Ritva Bly / Kati Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsitelyihin asioihin.

Panoraamaröntgentutkimuksen kriteerit tulehduspesäkkeen varhaiseksi toteamiseksi tekoniivelpotilaalla ovat lausunnolla 2.6.–21.8.2023, jonka jälkeen järjestetään webinaari lausuntokierroksen jälkeen. Kuvantamistutkimusten jaoston työtä esiteltiin pohjoismaisessa radiologiakonferenssissa 26.5.2023 ja 12.6.2023 Euroopan komission pyynnöstä SAMIRA SGSQ:n (Strategic Agenda for Medical Ionising Radiation, Steering Group on Safety and Quality) kokouksessa. Kriteerien valmisteluun on suunnitteilla tukea Euroopan komission Joint Actionin (JA) kautta, jossa STUK ja STM ovat mukana. JA:ta valmistellaan 2024-2025.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto, Sari Koskinen

Katsaus jaostossa valmistelussa oleviin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. Lääkejaosto, Kati Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsitelyihin asioihin.

Palkon käsikirjan mukaan Fimean arvioimien sairaalalääkkeiden osalta pääsihteerille on annettu valtuutus päättää suositusvalmistelun käynnistämisestä.

Fimea on esitellyt lääkejaoston kokouksessa seuraavat arviointiaiheet, joista aloitetaan suositusvalmistelu:

- Lutetium-vipivotiidi-tetraksetaani PSMA-positiivisen metastaattisen kastroatioresistentin eturauhassyövän hoidossa
- Nivolumabin ja relatlimabin yhdistelmävalmiste edenneen ihon melanooman hoidossa
- Lonkastuksimabi-tesiriini edenneen diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman ja high-grade B-solulymfooman hoidossa

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10. Plastiikkakirurgian jaosto, Kati Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsitelyihin asioihin.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11. Ilmoitusasiat, Kati Koskinen

Uusi Palkon kokoonpano toimikaudeksi 2023-26 on nimitetty [valtioneuvoston istunnossa 8.6.2023](#).

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.22.

Puheenjohtaja	Sirkku Pikkujäämsä
Pääsihteeri	Kati Koskinen
Erityisasiantuntija	Sari Koskinen
Erityisasiantuntija	Reima Palonen

LIITTEET

Liite 1. Palkon 4.5.2023 kokouksen pöytäkirja

[Liite 2a Skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus -suositus](#)

[Liite 2b Skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus –suosituksen tiivistelmä](#)

[Liite 2c Skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus –suosituksen valmistelumuistio](#)

Liite 3. Luonnos: Esiselvitys hedelmöityshoitoja ja muita lisääntymislääketieteen menetelmiä koskevien suositusten pohjaksi (sisältää liitteet 1-6)

OHEISMATERIAALIT

JAKELU

Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet

Asiantuntijat

Sihteeristö

TERVEYDENHUOLLON PALVELUVALIKOIMANEUVOSTON KOKOUS nro 26/2023 toimikausi 2020-2023

Aika	4.5.2023 klo 10.00-15.06
Paikka	VM Nh Jakovara, Mariankatu 9 Hki
Osallistujat	Sirkku Pikkujämsä, puheenjohtaja (poissa)

Jäsenet

Juha Auvinen (etänä)
Teppo Heikkilä (etänä, k. 3-13)
Tapani Hämäläinen, pj. (läsnä)
Sirkku Jyrkkiö (etänä)
Janne Leinonen, varapj. (etänä, k. 3-13)
Ismo Linnosmaa (poissa)
Mirva Lohiniva-Kerkelä, varapj. (etänä)
Heikki Lukkarinen (läsnä, k. 2-13)
Minna-Liisa Luoma (poissa)
Marja Pöllänen (etänä)
Sari Raassina (poissa)
Pii Rannanheimo (etänä, k. 1-2, 4-13)
Juhani Sand (poissa)
Valpuri Taulasalo (etänä)
Katri Vehviläinen-Julkunen (etänä)

Varajäsenet

Riitta Aejmelaeus (poissa)
Veli-Matti Ulander (poissa)
Vesa Jormanainen (etänä, k. 4-10)
Juha Korpelainen (poissa)
Kirsi Vainiemi (etänä)
Marina Kinnunen (poissa)
Jarmo J. Koski (etänä)
Niina Koivuviita (poissa)
Eeva Reissell (etänä, k. 1-5)
Nina Lindfors (poissa)
Tuula Kock (etänä, k. 1-6)
Kari Punnonen (poissa)
Sari Mäkinen (poissa)
Kirsti Tolonen (poissa)
Teuvo Antikainen (etänä)

Sihteeristö

Kati Koskinen, pääsihteerä (läsnä)
Ritva Bly, erityisasiantuntija (etänä)
Sari Koskinen, erityisasiantuntija (läsnä)
Reima Palonen, erityisasiantuntija (läsnä)
Leena Alanne, assistentti (läsnä)
Katariina Klintrup, Palkon sivutoiminen sihteerä (poissa)

Asiantuntijat

Ilona Autti-Rämö (läsnä)
Mika Gissler (poissa)
Jorma Komulainen (etänä)
Maija Miettinen (läsnä, k. 1-3)
Lauri Pelkonen (poissa)
Kari Tikkinen (poissa)
Susanne Uusitalo (etänä, k.1-3, 6-13)

1. Avaus, kokouksen osallistujat, päätösvaltaisuus ja edellisten kokousten pöytäkirjat (liite 1a - b)

Päätös: Todettiin kokouksen osallistujat ja päätösvaltaisuus.

Merkittiin tiedoksi 15.3.2023 kokouksen ja 3.-5.4.2023 sähköpostikokouksen pöytäkirjat.

Merkittiin tiedoksi, että varapuheenjohtaja Tapani Hämäläinen toimi kokouksen puheenjohtajana.

2. Ei-kaupallisia sijaissynnytyksiä koskeva selvitys, Reima Palonen

Oikeusministeriö on julkaissut [selvityksen](#) ei-kaupallisen sijaissynnytysjärjestelyn sallimisesta. Selvitys on lausunnolla 30.5.2023 saakka. STM valmistelee lausuntoa asiasta ja on pyytänyt Palkolta näkemyksiä lausunnossa huomioitavista seikoista. Koska Palko ja Lite-jaosto on perehtynyt teemaan kohdan 3 asian valmistelun yhteydessä, otettiin asia keskusteltavaksi terveydenhuollon ja erityisesti etiikan näkökulmasta.

Päätös: Ohjeistettiin jatkovalmistelua.

Otakantaan tai lausuntopalvelu.fi –palveluun hyväksyttävät suositusluonnokset ja kriteerit

3. Hedelmöityshoidot ja muut lisääntymislääketieteen menetelmät – esiselvitys, Reima Palonen, (liite 3)

Esiteltiin lisääntymisterveyden jaoston valmisteleman esiselvityksen luonnosta neuvostolle. Neuvoston aiemmasta päätöksestä poiketen jaosto esittää, että eettinen analyysi olisi liitteenä ja että muistioon otetaan ainoastaan sen tiivistelmä.

Esiselvitys koskee kaikkia lisääntymislääketieteen menetelmiä, vaikka pääpaino onkin hedelmöityshoidoissa. Palko ei ole aiemmin hyväksynyt menetelmäkohtaisista suosituksista erikseen tällaista yleisesitystä, mikä tulee huomioida myös viestinnässä.

Tässä kokouksessa esiteltiin esiselvityksen luvut 1 (johdanto), 2.1 (menetelmien kuvaukset), 2.3 (tilastotiedot), 4 (eettinen analyysi) ja 5 (tapaamiset ja selvitykset). Niistä käytiin keskustelu, mutta tekstit hyväksytään lopullisesti vasta seuraavassa kokouksessa, jolloin myös loput luvut esitellään.

Päätös: Ohjeistettiin jatkovalmistelua.

4. Panoraamaröntgen ennen nivelproteesin asentamista; kriteerit ja valmistelumuistio, Kati Koskinen, Ritva Bly, (liitteet 4 a-b)

Kuvantamistutkimusten jaosto on kokouksessaan 27.4.2023 saanut valmiiksi ehdotuksen oireettoman henkilön panoraamaröntgentutkimukseen pääsyn kriteereistä tulehduspesäkkeen varhaiseksi toteamiseksi tekonivelpotilailla.

Ehdotus kriteereiksi:

Tekonivelen asentaminen tai asennettu tekonivel eivät ole yksistään riittäviä perusteita panoraamaröntgentutkimuksen tekemiselle infektiofokuksen varhaiseksi toteamiseksi oireettomalta henkilöltä.

Panoraamaröntgentutkimus on oikeutettu infektiofokuksen varhaiseksi toteamiseksi tekonivelen asentamisen yhteydessä, kun panoraamaröntgentutkimus on tarpeen osana hammaslääkärin tekemää suun terveydentilan arviota.

Esitetään kriteerien ja lyhyiden perustelujen sekä valmistelumuistion luonnoksien hyväksymistä lausunnolle.

Päätös: Hyväksyttiin luonnokset kriteereistä perusteluineen ja valmistelumuistio, huomioiden kappaleeseen 1.1 ehdotetut korjaukset, lähetettäväksi lausunnolle Lausuntopalvelu.fi – palveluun.

5. Efgartigimodi alfa myasthenia graviksen hoidossa, Kati Koskinen (liite 5)

Suositus perustuu Fimean [arviointiraporttiin](#).

Lääkejaosto on käsitellyt suositusluonnosta ja ehdottaa poissulkevan suosituksen viemistä kommentoivaksi otakantaa.fi-palveluun.

Päätös: Hyväksyttiin suositusluonnos vietäväksi otakantaa.fi-palveluun kommentoitavaksi.

Hyväksyttävät suositukset ja kriteerit

6. Polatutsumabi – vedotiinin yhdistelmähoito diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman hoidossa, Kati Koskinen (liitteet 6 a-c)

Suositus perustuu Fimean [arviointiraporttiin](#).

Suositusluonnos oli kommentoitavana otakantaa.fi:ssä 16.12.2022-23.1.2023. Neuvosto keskusteli 15.3.2023 kokouksessa perusteellisesti lääkejaoston viimeistelemästä esityksestä,

erityisesti näytön asteen riittävydestä sekä post-hoc –analyysien merkityksestä suosituksen kokonaisuuden kannalta. Neuvosto käsitteli esitystä, ja päätti yksimielisesti palauttaa luonnoksen edelleen lääkejaoston jatkovalmisteluun.

Lääkejaosto on käsitellyt suosituluonnosta jatkovalmisteluohjeistuksen mukaan ja ehdottaa poissulkevan suosituksen hyväksymistä. Hoidolla todettiin olevan vaikutusta etenemisvapaaseen elinaikaan (PFS), mutta ero nykyhoitoon on kliinisesti vaatimaton. Polatutsumabi-vedotiinihoidon ei ole osoitettu lisäävän elinaikaa. Lisäksi potilaskohtaiset kustannukset ja budjettivaikutus nykyhoitoon verrattuna ovat merkittävästi suuremmat.

Päätös: Hyväksyttiin palveluvalikoimasta poissulkeva suositus.

Muut asiat

7. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen jaosto, Sari Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsitelyihin asioihin.

Skitsofreniaryhmän psykooseja sairastavien kognitiivinen kuntoutus -suositukseen on saatu viideltä vastaajalta otakantaa –kommentteja, joita jaosto on käsitellyt kokouksessaan. Kommenttien pohjalta jaosto tarkensi suosituksessa kognitiivisiin toimintoihin liittyvää kappaletta ja selvensi valmistelumuistiossa muutamien kohtien sanoitusta.

Transkraniaalinen magneettistimulaatio (tms) ja aivojen tasavirtastimulaatio (tdcs) lääkeresistentin masennuksen hoidossa –suositusvalmistelussa tarvittavan tutkimusnäytön kokoamisesta on sovittu ja kustannusvaikuttavuusmallinnuksen tekeminen edistyy. Perustasoista eettistä analyysia on edistetty.

Transkraniaalinen magneettistimulaatio (tms) ja aivojen tasavirtastimulaatio (tdcs) neuropaattisen kivun hoidossa -suositusvalmistelussa tarvittavan tutkimusnäytön kokoamisesta on keskusteltu.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Puheenjohtajien jaosto, Reima Palonen

Katsaus pj-jaostossa käsitelyihin ajankohtaisiin asioihin.

- Keskusteltiin valtiontalouden tarkastusvirastolle annettavan, vuonna 2015 annettua kilpirauhasasiaa koskevan lausunnon sisällöstä Palkoa koskevilta osin
- Kerrottiin uuden Palkon nimittämisprosessin tilanteesta STM:ssä
- Ohjeistettiin toimikauden päätteeksi neuvoston ja jaostojen jäsenille tehtävän kyselyn sisällöstä
- Keskusteltiin eettisen arvioinnin kehittämistä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

9. Kuvantamistutkimusten jaosto, Ritva Bly

Katsaus jaoston kokouksessa käsiteltyihin asioihin.

- Kolme kriteeristöä on valmistelussa, joista yhdestä päätettiin tämän kokouksen kohdassa 4.
- Oireettoman henkilön sepelvaltimotaudin varhaiseksi löytämiseksi tehtävän tietokonetomografiatutkimuksen osalta on valmisteltu kirjallisuushaun kriteerejä asiantuntijoiden ja informaatikon kanssa.
- Hoidetun rintasyövän jälkeen oireettomalle henkilölle tehtävän mammografian oikeutuksen arvioimiseksi on sovittu rintasyöpäresidiivien ilmaantumista koskevasta rekisteritutkimuksesta Syöpärekisterin ja THL:n kanssa. Syöpärekisteri toimittaa tutkimustiedot 1.9. mennessä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10. Lääkejaosto, Kati Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsiteltyihin asioihin.

Käytiin läpi valmistelussa olevat suositukset sekä Fimealta lähiaikoina tulossa olevat arviointiraportit.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

11. Plastiikkakirurgian jaosto, Kati Koskinen

Katsaus jaoston kokouksessa käsiteltyihin asioihin.

Suositusvalmistelu etenee, ja työ jatkuu seuraavan neuvoston toimikaudelle.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

12. Ilmoitusasiat, Kati Koskinen

- ilmoittautuminen (sitova) 15.6.2023 Hanasaaren seminaariin, kokoukseen ja päivälliseen.
- Seuraava kokous
 - 15.6.2023 klo 9-11 (seminaari), kokous klo 12-16, jonka jälkeen päivällinen

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

13. Kokouksen päätös, 5 min. klo 15.06.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.06.

Puheenjohtaja	Tapani Hämäläinen
Pääsihteeri	Kati Koskinen
Erityisasiantuntija	Sari Koskinen
Erityisasiantuntija	Reima Palonen

LIITTEET

- Liite 1 a. Palkon 15.3.2023 kokouksen pöytäkirja
- Liite 1 b. Palkon 3.-5.4.2023 sähköpostikokouksen pöytäkirja
- Liite 3. Luonnos: Esiselvitys hedelmöityshoitoja ja muita lisääntymislääketieteen menetelmiä koskevien suositusten pohjaksi (sisältää liitteet 1-6)
- Liite 4 a. Tekonivelpotilaan panoraamaröntgentutkimus; kriteerit, (lausuntopalvelu.fi)
- Liite 4 b. Tekonivelpotilaan panoraamaröntgentutkimus; valmistelumuistio, (lausuntopalvelu.fi)
- Liite 6 a. Polatutsumabi – vedotiinin yhdistelmähoito diffuusin suurisoluisen B-solulymfooman hoidossa suositus, (palveluvalikoima.fi)
- Liite 6b. Polatutsumabi-vedotiini Otakantaa kommentit, (palveluvalikoima.fi)
- Liite 6c. Polatutusumabi-vedotiini Roche Oy:n vastine
- Liite 6d. Polatutsumabi-vedotiini vastineen liite: Janne Martikaisen lausunto

OHEISMATERIAALIT

JAKELU

- Neuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet
- Asiantuntijat
- Sihteeristö